

својствима њеног подручја) али и за аутономије у другим земљама као нпр. аутономну област Trentino-AltoAdide/Južni Tirol у Италији (која се признаје грађанима ради очувања њихових етничких и културних особености) или аутономну заједницу Баскију у Шпанији која треба да изрази националност баскијског народа и оствари његову самоуправу. Као јединица са нижим нивоом власти у односу на централну државну власт, аутономија нема изворну самосталност и надлежност, већ се образује државним законом и има додељену или пренету надлежност која може увек од стране државе да се одузме, онако како је и дата.

Аутономија има бројне облике и богату праксу па су и искуства са њом различита, због чега је негде хваљена, а негде и оспоравана и критикована. У неким земљама (нпр. у бившој СФРЈ) аутономија је елемент асиметричности и нестабилности друштвеног и државног уређења земље, док опет неки у њој виде универзалне вредности као G. Konrad, када тврди да су њени захтеви идентични с правом и достојанством људске личности. Аутономија има пре свега политичку суштину, одређује се политички у односу на центар власти једне државе и означава подручје на коме је власт децентрализована и додељена становништву тог подручја. Ово је основни облик аутономије и назива се политичко-територијална или негде (као у бившем СССР-у) национално-територијална аутономија и значи право становништва одређене територије да самостално одлучује о питањима и пословима који се тичу њиховог локалног живота. Поред овог политичког значења и облика, аутономија има теоријски (и у пракси) и друга значења и облике. Тако постоји и културна аутономија мада се она данас ређе помиње и среће у пракси. Она је својевремено била нарочито актуелна у Средњој Европи (у XIX веку) са ширењем процеса националне еманципације поробљених народа од којих су неки истицали и таква права и захтеве који су се тicali њихове културне и националне индивидуализације. Оваква културна аутономија је означавала право тих народа да имају и развијају своју културу и користе свој језик на својој територији и у оквиру установа које сами оснивају и њима управљају. Оваква културна аутономија је изражавала процесе културне (и националне) еманципације и углавном се сводила на постојање школске, просветне, црквене и уопште духовне аутономије и ван тога није излазила нити је обухватала нека друга самоуправна права (економска, политичка и др.).

Један овакав вид аутономије су уживали и Хрвати у оквиру вишенационалне Аустро-Угарске монархије с обзиром на признато